

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłano za wiersz polityczny w tygodniu lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-jej stronie za wiersz polityczny lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1-jej stronie o polityce, państwie, za wiersz pol. lub jego miejsce 1 rb. Reklamy za wiersz polityczny lub jego miejsce 40 kop. Nekrologi za wiersz polityczny lub jego miejsce na 1-jej stronie 50 k., po tekieście 30 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb. Ogłoszenia z wyjątkiem miejscowych za wiersz polityczny lub jego miejsce 18 kop. Ogłoszenia z wyjątkiem miejscowych za wiersz pol. lub jego miejsce 20 kop. Drobną ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najmniejsze 40 kop. Pośady i prace 3-krotnie ogłoszenie 20 wyrazów 1 rb. Ogłoszenia w niedzielny Numerze o 25% drożej. Dłuższe ogłoszenia do „Kurjera“ 7 rb. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznie	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odwołaniem do domu 10 kop. miesięcznie.
Listów nieterminowych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer“ nie przyjmuje.
Rękopisów — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer“ drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.“ do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metal i S-ka, Wielka 88, telefon № 893. Po godz. 6-jej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za wiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworowska № 3.

Numer pojedynczy 5 kop. Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego“ w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego“ w Wilnie. Numer pojedynczy 5 kop.

TEATR POLSKI pod dyr. **Br. Oranowskiego.**
(W ogrodzie po-Bernardyńskim).
Dziś, sobotę, po raz pierwszy
„POŚLANIEC № 6666”
operetka w 3 akt z prologiem K. M. Ziehera.
Jutro: po poł. po cenach najniższych „Halka”. Każda dorosła osoba może bez dopłaty wprowadzić jedno dziecko, a do 10-letniego liczbę dzieci.

OGRÓD BOTANICZNY dyr. **I. A. SZUMANA.** Telefon 364.
DZISIAJ
12 KOP. WEJŚCIE DO OGRÓDU 12 KOP.
Ekwilibrystki **Fredanos.** — Ulubieniec publiczności **Marszałow.** — Międzynarodowy zespół artyst **A. Herman.** — **Bioskop.** ostatnie nowości.
Początek zabawy o godz. 6-jej pp. — Na werandzie od godz. 2-jej pp. **OBIADY.**

KINEMATOGRAF D. 11, 12 i 13 sierpnia 1912 r.
Ćwiczenia straży ogniowej w Londynie, natura.
BRONISŁAWA Przed obliczem śmierci (Titanik) wstrząsający obraz przedstawiający szczegółowo całą okropność strasznej katastrofy Titanika.
w Sali „LUTNIA”, просп. 5-to Jerski № 8, telef. 1161. **PODEJRZANE CIENIE** (komedia). — **WIERNY PIES** (komiczny). Początek o godz. 5-jej popołudniu. 1445

Teatr Familijny Od 11 do 13 sierpnia włącznie 3-cia artystyczna seria **Nordisk.**
W nierównej walce wspaniały dramat na 10-tych częściach, czesnego w 3 częściach, z cyklu „Przeżycie”.
RATUJ SIĘ JAK MOŻESZ, scena komiczna.
Trąbka przyczyną nieporozumienia, komedia.
Ostatnie nowości, kron. ca.
Ciągła zmiana obrazów we wtorki i soboty. 40168

Teatr Familijny Od 11 do 13 sierpnia włącznie 3-cia artystyczna seria **Nordisk.**
W nierównej walce wspaniały dramat na 10-tych częściach, czesnego w 3 częściach, z cyklu „Przeżycie”.
RATUJ SIĘ JAK MOŻESZ, scena komiczna.
Trąbka przyczyną nieporozumienia, komedia.
Ostatnie nowości, kron. ca.
Ciągła zmiana obrazów we wtorki i soboty. 40168

Wystawa
Rolniczo-Przemysłowa i drobnego przemysłu w Leplu.
7, 8 i 9 września 1912 r. Przyjmowanie deklaracji do 1 września.
Ważne dla mieszkańców Mińska!
— Ogłoszenia do pism wileńskich —
PRZYJMUJE KSIĘGARNIA
W. MAKOWSKIEGO w Mińsku
ul. Zacharzewska 64, telefonu № 499.

Administracja „Kurjera Litewskiego“ niniejszem zawiadamia Szan. Klientów,
iz ogłoszenia na dzień następny przyjmowane są tylko do godz. 3-jej popoł.
Ogłoszenia podane później, z powodu warunków technicznych w następnym numerze zamieszczone być nie mogą.

BIURO BUDOWLANE
„ARCHITEKT”
W. Michniewicza i A. Parczewskiego
Inżynierowie-Architekci.
Wilno **KANTOR:** Wileńska № 23. — Telefon 1120.
SKŁADY: Kijowska № 29, róg Oranowskiej. Telef. 1390.
PROJEKTY. — KOSZTORYSY. — DOZÓR ROBÓT.
Budowa: domów dochodowych, — kościołów, — fabryk i innych.
PRZEDSIĘBIORSTWA budowlane, wykonywanie robót sposobem gospodarczym z prowadzeniem rachunkowości.
GŁÓWNE REPREZENTACJE:
Fabryki posadzek dębowych „TAKURY”, Wołyńskiej gub. — Domu Handlowego I. ZABOKRZECKI i S-ka w Warszawie: kolumny fabryczne, maszyny do wyrobów piaskowo-cementowych i formy żelazne do kleszców. — Aparatów do pieców kaflowych „WULKAN”. — Domu Handlowego S. M. LINDNER w Petersburgu: masa dla tynków pod sztuczny kamień i granit.
LAMPY I LATARNIE naftowo-żarowych firmy „ŚWIATŁO” w Moskwie.
SKŁADY UPRAWILEJOWANE:
Portland i roman cementu zakładu K. Ch. SZMIDTA w Rydze. — Wyrobów ceramicznych zakładów Dziewulski i Lange w Opocznie. — Blachy żelaznej cynkowej WARSZAWSKIEJ CYNKOWNI.
DOSTAWA materiałów budowlanych, piecowych i okiennych okuć.

Rada i Zarząd Grodzieńskiego T-wa Wzajemnego Kredytu

mają zaszczyt podać do wiadomości powszechnej, że wobec ożywienia w ostatnich czasach interesów T-wa i napływu środków, T-wo swobodnie wypełnia wszelkie operacje, dozwolone statutem.

Towarzystwo

Pobiera:	Płaci:
za dyskonto weksli od 8% do 10%	Za wkłady terminowe:
za pożyczki pod papiery 8% od 8% do 9%	do trzech miesięcy . . . 4 1/2%
za specjalne rach. bieżące od 9% do 10%	od 3 do 6 5%
	od 6 miesięcy do 1 roku 5 1/2%
	wyżej roku 6%
	Za rach. bieżące i wkłady beztermin.
	Członkom T-wa 4 1/2%
	Nie członkom 4%

Operacje dokonywa się od godz. 10 rano do 2 1/2 w południe. 52110
Wobec powiększenia lokalu 56827

Kantor Bankierski Wiktora Horodyszcza
czasowo mieści się w tym że domu, przy ul. Niemieckiej 21, — wejście z bramy.

Tęczowy most zgody.

Wewnętrzne wstrząśnienia tureckie dokuczyły Europie, a że groziły przytem poważnymi zakłóceniami, przeto Austria zainicjowała międzynarodową konferencję, w celu podania pomocnej dłoni niedoleżnemu rządowi tureckiemu. Podobno pocichu przeprowadzone zostały pertraktacje, tak, iż żadne z wielkich mocarstw wyraźnie udziału w konferencji nie odmówi. Inspirowana przez austriackie ministerium spraw zagranicznych „Neue Fr. Presse“ tak mówiyowała inicjatywę hr. Berchtolda:

„Położenie w Turcji polepszyło się w dniach ostatnich. Nowy turecki gabinet przyszedł wraz z całą opinią publiczną do przekonania, że polityka centralistyczna uczyniła zupełne fiasko i że dobro Turcji leży na innych zgoda drogach. Jest to charakterystyczne, że właśnie armia, z pewnością najbardziej nacjonalistyczna część ludności, wskazała na konieczność porozumienia się z albańczykami. Jest to zadośćuczynieniem dla Austrii, gdyż w ten sposób sprawdza się racjonalność tych rad, których monarchia austriacko-węgierska od lat Turcji udziela. Austria miała do tego prawo tem większe, iż postulaty zgromadzenia albańskiego w Prisztinie były w skromnych, utrzymywane granicach; zdaje się, że rząd turecki zgodził się już w zasadzie na ich spełnienie. Można więc w przyszłość Turcji spokojnie spoglądać, także w odniesieniu do interesów innych ludów bałkańskich, gdyż rząd, który do programu swego włączył sprawiedliwość, z pewnością w każdym kierunku sprawiedliwym się okaże. Niemniej jednak istnieje pewne niebezpieczeństwo w tem, że jak często doświadczenie, rząd turecki czystokroć na właściwą wstępował drogę, by potem stać się chwiejnym, a przytem liczyć się należy z faktem braku jednności między różnymi szczepami, z nieufnością i zazdrością, jaką żywią do siebie, co rządowi nadzwyczaj utrudnia działania.”

Z powodu tych właśnie wątpliwości hr. Berchtold uważał za konieczne, by ci wszyscy, którym chodzi o pokój na półwyspie Bałkańskim, zjednoczyli się w celu umocnienia obecnych dążeń Porty i w celu wyjaśnienia stosunków między poszczególnymi ludami bałkańskimi. Ztąd właśnie pochodzi projekt wymiany myśli między mocarstwami.

Projekt, jak wnosić trzeba z głosów prasy miarodajnej, przyjęto naogół dość przychylnie, jeśli pominąć nieliczne odezwanie się gazet, pomawiających Austrię o widoki egoistyczne i o chęć zaszachowania trójporozumienia po świeżych wy-

byczach terytorjalnych. Sposobność to rzadka, która się rychło nie nadarzy. Z depezy wiadomo o toczących się na granicy czarnogórsko-tureckiej krwawych walkach. Do wybuchu wojny nie wiele potrzeba, a właściwie, gdyby Turcja była w stanie angażować się w nową walkę orężną, powinna już wypowiedzieć ją Czarnogórze, w obronie swego honoru i terytorium.

Nastroj wojowniczy w Bułgarii zwiększa się z godziną do godziny. Przyczynił się do tego wybuch bomby w Kaczanie, którego ofiarą padło kilkudziesięciu bułgarskich macedońskich. Najsposobniej stosunkowo jest w Serbii, ale nie ulega wątpliwości, że w razie wojny bułgarsko-tureckiej nie zaniechałaby ona okazji wyciągnięcia i dla siebie korzyści, a bodaj nawet wypowiedzenia też wojny Turcji. Słowem na Bałkanach widać, jak w kotłach. Państwo bałkańskie rozumieją, iż nigdy jeszcze Turcja nie była tak słabą jak obecnie.

Pogorszenie się stanu rzeczy na Bałkanach jest kwestią ostatnich dni. Pierwsze chwile rządów nowego gabinetu tureckiego zapowiadały załagodzenie zatargu z Albanią, zakończenie wojny, a co za tem idzie okres jakiegoś takiego spokoju i możliwości zaprowadzenia ładu. Chwile te minęły bardzo szybko, do ostatecznego zaś pogorszenia się sytuacji przyczyniły się znakomicie dwa wypadki dyplomatyczne: wizyta Poincaré w Petersburgu i będąca odpowiedzią na nią akcja hr. Berchtolda. Ta druga miała na celu wskazanie mocarstwom trójporozumienia, że Austria nie może pozwolić, aby bez jej udziału regulowano kwestię bałkańską. Minoweli ródzi się podejrzenie, że wówczas w odpowiedzi na takie jej posunięcie dyplomatyczne postarano się o dodanie zachęty najbliższym przeciwnikom Turcji, Bułgarii i Czarnogórze, i o zaopatrzenie albańczyków w dostateczne środki na urządzenie tak kolosalnej manifestacji zbrojnej, jakiej widownia jest Uskuib. Widocznie jakieś obecne ręce podnieciły nastroj wojowniczy w Bułgarii, zwracający się nawet przeciwko usposobionej pokojowo dynastji, jakieś obecne sily dolały oliwy do gasnącego już ognia albańskiego. Chodzi zapewne o wytworzenie na Bałkanach takich faktów dokonanych, dla których propozycja hr. Berchtolda traciłaby właściwą swą wagę.

Dyplomacja europejska posiadała od dawna sztukę budowania mostów porozumienia, zarazem zaś podkładania pod nie min. Z tęczowego mostu zgody, jaki przed kilku dniami wzniesiono na horyzoncie spraw europejskich zostały jeno ruiny i zgłiszcza. I tak jest zawsze, gdy chodzi o „cherego człowieka”. Pucznia po nim może nie warta tylu zabiegów i wybiegów, ale już przyzwyczajono się do takiego status quo, przy którym nikomu nie wolno ruszyć. Nieszczęściem wszakże w tem „szczęściu” Turcji jest to, że stale konsylium Europy przy jej łozu nie pozwala jej na wytchnienie, które najprędzej by ją uzdrowiło.

Przed wyborami.

W Wilnie.
Do dnia 9 (22) b. m. włącznie na listy dodatkowe wyborców w 2-jej kurrii wniesiono ogółem 10,301 osób, w tej liczbie: polaków 5261 i żydów — 5040.

W Białymstoku.
Korespondent nasz (A. P.) donosi: Listy praw wyborców w Białymstoku obejmują 7392 osoby, z których najwięcej żydów — 5190, to jest 70 proc., polaków 1277, t. j. 17 proc., rosjan 663 czyli 9 proc. i niemców 260, t. j. 4 proc. Razem Białystok wybierać ma 3 wyborców, z których jeden będzie z kurji rosyjskiej, składającej się z 35 rosjan, czyli 30 proc., niemców 81 czyli 68 proc. i polaków (ewangelików) 3 czy-

li 2 proc. W danym więc razie o wyborze wyborcy z kurji rosyjskiej decydować będą nie rosjanie, lecz niemcy, którzy posiadają absolutną większość. Polacy, nie mając żadnej nadziei (wobec znacznej większości żydów), przebradowania swego wyborcy, agitacji wyborczej prowadzić nie zamierzają. Możliwe jest, iż polacy w razie rozbięcia się głosów żydowskich, poprą jednego z ich kandydatów.

Zapowiedź porażki pravicowców.
„Birz. Wied.” zapewniają, że prawdziwą czeka pod czas zbliżających się wyborów porażka. Związek narodu rosyjskiego zanika w oczach, a przyczyną tego pismo szuka w tem, że zaprzestano wydawać zwiazkowi subwencję. „Sądząc z przebiegu kampanji wyborczej, prawica bodaj nie uzyska w czwartej Dumie nawet tyle mandatów, co w trzeciej. I to jest zrozumiałe. Dla reakcji tacy reakcjoniści jak czarna sciana — to tylko ciężar. Są oni zbyt grubiańscy, niekulturalni, zbyt wiele śmieci wywlekają ze skarbownego mieszkarnia, zbyt często stają się zdradźcami. Zawiadają oni prawdziwej reakcji, kompromitując ją. Poważne dla reakcji sprawy sprowadzili do błazniewa. Rzecz naturalna, że tacy usłużni mądralę są niebezpieczniejsi od każdego wroga. Z społecznego punktu widzenia ta dezorganizacja partii pravicowej posiada znaczenie sympatyczne. Nie ulega wątpliwości, że taki los spotka i organizacje nacjonalistyczne, które powstały, jak to otwarcie przyznał prezes związku nacjonalistów, za pieniądze, uzyskane „nie pytając zgd”. Obecnie nacjonalizm jest faworyzowany i otaczany opieką. Ale wszystkie te sztuczne kwiaty polityczne wymagają niustannego skrapiania deszczem zlotym. Deszcz przestaje padać — kwiaty więdną.”

W Mińsku.
Rosyjski komitet przedwyborczy ostatecznie zatrzymał się na dwóch kandydatkach: biskupa Joana i prokuratora grodzieńskiego sądu okręgowego, Kadzgroba, posiadającego cenzus w pow. borysowskim.

WOLNA TRYBUNA.
Polemika czy gniew?
Artykułem swoim p. t. „W obronie polskości”, drukowanym w NN. 163 i 164 „Kurjera Lit.”, ścisnąłem na siebie istną burzę. Za moje nieposłuszne wystąpienie zgromił mi piorun w postaci ręki p. Jalowickiego, uzbrojonej w piorun. W odpowiedzi swojej p. t. „Przywidenie czy omyłka” w N-rze 169 p. Jalowicki zarzuty moje, skierowane do ogółu społeczeństwa polskiego na Litwie oraz do pewnych jego odłamów poszczególnie, nazwał „insynuacjami”. Na ostatku zaś konstatację, iż powyższe wymieniony artykuł mój „jest jedną wielką obelgą, wyrządzoną jakoby społeczeństwu polskiemu na Litwie”. Zarzut o tyle gwałtowny i krzywdzący, o ile pozbawiony najmniejszej podstawy. Aby się o tem przekonać, wystarczy porównać oba powyższe artykuły.

Nie będę się zajmował zewnętrzną stroną odpowiedzi p. Jalowickiego, choć pozwalający mi na to używane tam przezeń tak hojnie wyrazy: „obelga, insynuacja” i t. p. Nie jest to zadaniem polemiki, a zwłaszcza polemiki poważnej.

Wogóle p. Jalowicki ze słów moich wyciągnął wnioski tak nieoczekiwane i, śmiem sądzić, aż nadto indywidualne, że, pomimo woli, trudno jest na nie zamilczeć!

Niesłusznie Sz. autor posądza mnie o wojownicze instynkta. Z moich baterji przeciwko niemu niewyjącałem. Pan Jalowickiemu osobliście i to tylko na zasadzie własnych słów Jego, zarzuciłem negatywny stosunek do polskości. Jakże było inaczej mianem zrozumieć Jego własne słowa: „jesteśmy tu wszyscy, za wyjątkiem fanatyków z róż-

dającym znaczny spadek, wpadł na inny wagon, zapelniony podprężnymi. Dwanaście osób odniosło ciężkie rany.

Postępy lotnictwa. „Tägliche Rundschau“ zamieszcza sensacyjną wiadomość o odkryciu pewnego inżyniera niemieckiego, który miał skonstruować aparat lotniczy, mogący przy użyciu pomysłowej maszyny utrzymywać się przez pewien czas bez ruchu w powietrzu.

Napad sufrażystek. W Marjebadzie sufrażystki angielskie napadły na bawiącego tu w najciszejszym in-cognito angielskiego ministra skar-bu, Lloyda George'a, który ratował się ucieczką. Sufrażystki biegły za nim, wołając: „Praw wyborczych dla kobiet!“

Zgon twórcy armji zbwawienia. Zakochano się życie niezwykle poświęcone do dni ostatnich usilnej, a u-wiecznionej pomysłami wynikami pracy dla dobra ludzkości — zmarł William Booth, założyciel słynnej na całej kuli ziemskiej „Armji zbwawienia“.

kiej sfer społeczeństwa w wspólnym celu zapewniania pozbawionym pracy zarobku i wpływania na umoral-nienie występnych. Idea ta przyjęła się bardzo pomyślnie i w ten sposób powstała „Armja zbwawienia“.

Zakłady armji wyrastały jak z pod ziemi, jej słowa potępienia dla występku i otuchy do wyzwolenia się z jego więzów, rozlegały się w najci-niejszych zakątkach stolic; najniż-sze warstwy proletariatu, opoje, la-dacznice, rozbitki życia, zbrodniarze, pragnący poprawy, znajdowali przy-tulek i opiekę w instytucjach Armji zbwawienia, która podjęła skuteczną walkę z alkoholizmem wśród takich sfer, do których nie przedostają się żadne usiłowania reformy.

Jakkolwiek William Booth przez swą humanitarną działalność stał się może najpopularniejszym na świecie człowiekiem współczesnym, jakkol-wiek zasługi jego przez dziesiątki lat prowadzonej pracy zostały przez ca-łą ludzkosć uznane, nie unikał i on jednak niegodziwości ludzkiej. Nie-jednokrotnie próbowano położyć kres jego działalności. Ośmieszano, rzuca-no na całą instytucję potwarzę, nie zliczyłoby może członkowie Armji — mężczyźni i kobiety — wszystkich napaści, jakich bywali przedmiotem. Bywało nieraz, że, pobici, poturbowa-ni srodze, uciekali z miejsc, do któ-rych wchodził z pomocą i pociechą, — ale nie nie zdołało zgasić zapału ich generała, a zapal ten udzielał się ca-

lej Armji i — odniósł zwycięstwo na całej linii.

Dzisiaj, gdy William Booth, po ży-ciu takim owocem, dla dobra bliż-nich poświęconem, skonał w sędzi-wym wieku lat 83, skutkiem nieudat-nej operacji, dotknięty straszem kalectwem ślepoty, — podnosi się tyl-ko jeden głos uznania dla człowieka, który staczał wielką walkę i dokonał szlachetnego dzieła.

OFIARY

Złożone w Administracji „Kurjera Litewskiego“.

Dla O. H. na wpis: A. Pielesz 2 rb. Dla chorego na reumatyzm: A. Pielesz 1 rb.

GENY ZBOŻA.

Table with 2 columns: Doniesienia telegraficzne Ag. Pet. and prices for various grains like pszenica, żyto, owies.

Table with 2 columns: Lipawa, 10 VIII (w kop. za pud) and prices for pszenica samarska, żyto, owies biały.

Table with 2 columns: czarny, Siemię lniane, konopny gumienne, Otręby pszenne, Gryka, and prices.

WILNO, dn. 10 sierpnia. Zakłady przemysłowe, składy to-warowe i podjazdówka hr. A. Ty-szkiewicza.

Table with 2 columns: Zyto miejscowe furmankowe, Zyto miejscowe wagonowe, Owies miejscowy, etc.

RYNEK STEFAŃSKI. Kartofle za osminę, Marchew za pęczek.

Table with 2 columns: Buraki za pęczek, Kapusta za główkę, Rzodkiew za parę, Jaja za dziesiętek, etc.

GIEŁDA.

Table with 2 columns: Petersburg, 10 VIII 1912 r. Nasrój dla lokacyjnych stały, dy-widendowych moency, premjówek m-niejszej.

4% listy zastawne b. estonskie, 5% promjówka I em. 1864 r., 5% „ II „ 1866 r., 5% „ III „ (szlachobek), 3 1/2% listy zast. b. szlachobekiego, 4 1/2% oblig. miejsk. Taw. kred. Pol-skiego 90—, Kijowskiego —, Moskiewskiego —, etc.

ANGIELSKA KOPACZKA BAMFORDA model 1912 r., przy tej samej ilości ludzi kopie dwa razy prędzej i dwa razy taniej jak ręka ludzka. Wykopanie 50 morgów kopaczką BAMFORDA zwraca w pierwszym roku koszt kupna maszyny. TADEUSZ KOWALSKI i A. TRYLSKI. WILNO, Ś-to Jerska 32. WARSZAWA, Miodowa 4.

MAOK TĘPI ROBACTWO. Ale tylko w czerw. trójkątach z metal. roreczkami. 49649. Niema lepszego środka — są tylko naśladownictwa. Zadziwiające skutki. esiega gospodyn, która do go-towania jarzyn, ragout i t. d., do przyrządzenia bulionu do picia lub zup na rosole z domiesz-kami lub do poprawiania słabych zup, sosów, jarzyn i t. d. używa Bulion MAGGI 90 w kostkach.

Na sezon siewów składy moje zostały obficie zaopatrzone w SIEWNIKI do nawozów sztucznych, saletry, wapna oraz młynki do mielenia nawozów. rzutowe BEERMANA i amerykańskie SUPERIOR. rzędowe radliczkowe i talerzowe SUPERIOR. kombinowane SUPERIOR oraz Vielwertha i Dediny. jednorzędowe ręczne „PLANET jr.“ do siewu rzędo-wego lub kupkowego. Szczerłowe opisy maszyn do siewu i dokładne instrukcje wysylam gratis i franco na każde żądanie. ALFRED GRODZKI WARSZAWA, 33, Senatorska.

OTWARTY W MIŃSKU Magazyn Bławatny 52147 Z. Markiewicz i J. Głodkiewicz polecają JWPP. ostatnie nowości na suknie, bluzki i okrycia damskie oraz wielki wybór Pleców, Chustek, Der, Kolder i t. p. Gubernatorska № 1, dom Polaka. Ceny ściśle stałe. Zapisy do VIII-klasowej Szkoły Handlowej Żeńskiej JADWIGI BARSZCZEWSKIEJ w Siedluch, Ogrodowa 40, przyjmują się od 26 sierpnia.

M. DEUL w Wilnie poleca po bardzo niskich cenach: Węgiel kamienny do parowozów i ogrzewania mieszkań: Dombrowiecki, Silezyjski i Doniecki. Myty węgiel kamienny kowalski Doniecki. Koks odlewiczny, kowalski i gazowy Doniecki. Antracyt pytkowy, kostkowy i gazowy generat. z naj-lepszych kopalń, specjalnie do kinematografów i gazo-generat. Austriacki i Westfalski. Surowiec. Oliwę do cylindrów i maszyn. Tłuszcz do maszyn „Madja“. Cegłę i glinę ogniotrwałą i rury gliniane „Gudron“.

MOTORY ROPOWE. ZAKŁADY WIGAND w REWLU 500 sztuk. Ceny umiarkowane. DEUGOTERMINOWA WYPŁATA. Na żądanie ceny, referencje, warunki: Główn. repr. Polnoc-Zach. Kraju inżynier E. NAJMAN, Wil-no, Ostrobramska 29, tel. 973. 49330. Czekolada „DELIKATES“ tańsza i LEPSZA od za-granicznej w magazynach detalicznych T-wa Akc. „WIKTORJA“ 27241

Jako wypróbowany tani, a skuteczny nawóz sztuczny polecamy WAPNO PALONE MIELONE, wysokiej zawartości tlenu wapna, zmielone na pu-der, a wskutek tego bardzo ekonomiczne w użyciu. Wysyłka w pełnych ładunkach wagonowych w wor-kach lub luzem. Łaskawe zamówienia przyjmują TOWARZYSTWO AKCYJNE „OPOCZNO“ w Opcznie, gub. Radomska. 52286.

ZAKŁAD AKUSZERYJNO-GINEKOLOGICZNY D-ra BLOCHA Wilno, W. Pohulanka, ul. Teatralna d. własny, telef. 425. W zakładzie są pokoje oddzielne i ogólne sale dla po-łożnic i chorych ginekologicznych. 56721

Posiadając córke lat 17, która ukończyła 4 klasy i wobec stalego zamieszkiwania w kraju Nadbalty-ciem lepiej włada językami rosyjsk, niemieck. i lotys-kiem, aniżeli polskim i litewskim, pragnę ulokować ją w domu polskim na prowincji do nauczania dzieci bez-płatnie, w zamian za nauczanie się języka i obyczajów polskich. O szczegóły zwracać się: m. Szlak, gub. Li-handzka, F. Wisłom. 51897

W Petersburgu Informacje i zlecenia. Szybko i akuratnie udzielam są informacje i załatwianie zlece-nia: prawne, handlowe, prywatne, we wszystkich instytucjach sądowych, administracyjnych, publicznych i t. p. przez ludzi kompetentnych. Szybka informacja wysyłana jest bezwło-żnie za załączeniem rb. 2 kop. 25, skomplikowane — po porozu-mieniu. Na odpowiedzi należy obowiązkowo dołączyć markę pocztową. Korespondencje adresować: Petersburg, Nikołajewska-ja 39. Szudenczojskiej Birze Truza.

Potrzebny do biura młody, inteligentny człowiek, dobrze znający język pol-ski i rosyjski. Pensja 25—30 rb. Oferty piśmienne w obu językach adresować: Centralna poczta, poste-restante dla „P. S.“

OGŁOSZENIA DROBNE. Nauka i wychowanie. Biuro Jasińskiej, Warszawa, Włodzimierska 19, po-leca: pedagoga przyrodnika; dru-gi — nauka przedszkolna; nauczy-cielkę, doskonale języki, rysunki, malarsko; nauczycielkę-freblan-kę, doskonale niemiecki; druga, muzyka; francuzka, wychowawka klasztoru, krakowiczana; druga — muzyka, bez kosztów; niemka — Toichterschule; panna-służąca — krakowiczana, czesanie. 43988

Matematyk ze studiami je Jekke i korespondencje, przygo-towanie do egzaminów, dingolet-nia, praktyka zawodowa. Wiado-mość w Administracji „Kurjera Litewskiego“. Najstarsze biuro nauczy-cielskie Mal-winy Baginskiej, Wilno, Żandarm-ski 7, poleca nauczycieli, nau-czytelki, bony polki, cudzoziem-ki. 51662

Nauczycielka z kwalifi-kacjami i specjalnym francuskim (Sorbona, akcent paryski) poszukuje odpo-wiedniej posady w mieście lub na wsi. Adres: gub. Kowieński, poczta Szadów, majątek Dauksze, Marji Kondrackiej. 52092

Przyjmę uczni na siew-niki, zdrowy stół. Adres: waryjska 20 m. 5. Pokój dla uczni z uto-żnieniem i opieką. Waryjska 20 m. 5. Panienci z inteligent-nymi mieszkaniami i troskliwą opieką w pensjonacie, w Krakowie, Zofji Henisz. Przyjmuję uczniów w mieszkaniami, opieka troskliwa, warunki przystępne. Miljonowa 20 m. 6, tam, gdzie jest szkoła merycyjna. Uczni na stancję z do-brą opieką i troskliwą opieką. Truskawka, warunki przystępne. Miljonowa 20 m. 6, tam, gdzie jest szkoła merycyjna. Korwin-Kossakowska.

Mieszkania. Dla studentek w Krakowie. — poszła z wiadomości: poczta, Landwarów, Karol Fiedorowicz, do 20 września.

Do wynajęcia 5, 6 albo 7 pokojów z 11 pokojem ogrodem, weranda, stajnia i wo-zownia. Tamże do wynajęcia: sklep, Antokol, dom Pigulewskiej, nie dochodząc do kościoła św. Piotra i Pawła. 49706

Internat dla panienek, u-częszczających do zakładów naukowych, lokal ob-szerne, odżywianie zdrowe, po-moc w naukach. Wilno, Guber-natorska 1 mieszkania 20. J. Za-charzewska. 48991

Institut Politechniczny Strellitz. Wydziały: Budowy maszyn, elektrotechniki, budowlanego, inżynierii, ogrodnictwa, chemii, medycyny, weterynaryj, rolnictwa, chorób meloży nasit. Wiadomości należy do-gać: naukiwa lub studiów prywatnych mogą być załatwione na po-sadzanie egzaminów. Własne podzielenie do nauki. Po obywatelstwa inżyniera, architekta, program d. inż. Dyrektora.

BIURO PRZEPISYWAŃ A. SKARZYŃSKIEJ w WILNIE, Tatarska 12, telef. 1002. Szybkie i dokładne wyko-nanie poleceń. PRZYJMUJE UCZENICE.